

İSLÂM VE BARIŞ^[1] S-l-m kökünden gelen , “İslâm”, barış demektir. İslâm, insanlara Allah'ın sonsuz merhamet ve şefkatinin yeryüzünde tecelli ettiği huzur ve barış dolu bir hayatı sunmaktadır. İnsanların, yeryüzünde öfke, kin, nefret ve şiddetin karşısında merhamet, şefkat, hoşörü ve barış içerisinde yaşayabilecekleri güzel ahlak ve fazilet kurallarını içerir. Onları hem dünya ve hem de âhirette mutlu etmeyi ilke edinir. Nitekim Cenâb-ı Hak: يَهْدِي بِهِ اللّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلاَمِ وَيُخْرِجُهُم مِّنِ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ "Rızasını arayanı Allah onunla barış yollarına götürür ve onları iradesiyle karanlıklardan aydınlığa çıkarır, selâm(barış) yollarına iletir"(Mâide, 5/16). Kur'ân-ı Kerîmde, barış anlamına gelen “silm” ve “selâm” kelimelerine onlarca ayet-i kerîmede yer verilmiş, barış temel esaslardan biri sayılmıştır. Bunlardan bazılarında burada temas etmekte yarar vardır. Yüce Allâh'ın güzel isimlerinden biri, barış anlamına gelen "selâm"dır. Kur'ân-ı Kerîm'de: هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامَُ "O, öyle bir Allâh'tır ki, ondan başka hiçbir tanrı yoktur. O, mülkün sahibidir, eksiklikten çok uzaktır, barış ve güven verendir.." (Haşr, 56/23) buyrulur. Barış anlamına gelen selam kelimesinin Allah’n isimlerinden biri olası,İslâm'da barışın önemini ifade etmek bakımından çok anlamlıdır. Bu anlaşıldığı ve özümsendiği zaman İslâm Dininin barışa verdiği önem, daha iyi anlaşılacaktır Yüce Allâh, Kur'an-ı Kerîm'de bütün inananların barışa girmelerini istemiş ve: يَا أَي ُّهَا الَّذِينَ

14; "İbrahim'e selâm! Dedik" (Saffât, 37/109)

وَتَرَكْنَاعَلَيْهِمَافِي

الْآخِرِينَسَلَامٌ

عَلَى مُوسَىوَهَارُونَ "Sonra gelenler içinde, Musa ve Harun'a selâm olsun, diye (iyi bir nam) bıraktık."

(Saffât, 37/119-120);

وَتَرَكْنَاعَلَيْهِ فِي

الْآخِرِينَسَلَامٌ

عَلَى إِلْ

يَاسِينَ. "Sonra gelenler içinde, kendisine bir ün bıraktık. "İlyas'a selâm!" dedik." (Saffât, 37/129-130) Yüce

Yaratanın insanları selâmlaması, kulun Rabbi ile münasebetlerinin barış zemini

üzerine oturmuş olduğuna işaret etmesi bakımından son derece anlamlıdır. Özellikle

Kur'an-ı Kerim'de bazı peygamberlerin isimleri belirtilerek onlara Yüce Allâh'nin

barış anlamında olan "Selâm" kelimesiyle hitap etmiş olmasının bu zevatin görevleri

icabı barışa hizmet ettiklerini anımsatarak Yüce Allâh'nin sevdiği insanlar olduğuna da

işaret etmektedir. Böylece barışa inanan bir kişiyi sevdiğini, Yüce Allâh, onu

selâmlayarak hem kendisine hem de başkalarına bildirmiş olur. Yüce Allâh'a

gönül veren herkesin, Mevlâ'sının sevgisine mahzar olması en büyük

hedefidir.. Müslümanlar, karşılaştıkları ve ayrıldıkları zaman "Selâmün

aleyküm" diyerek selâm verir; "aleyküm selâm" diyerek selâm alırlar.

Bu şekilde selâm vermek sünet ve selâm almak farz olarak genel kabul

görmüştür. Selâm Müslümanların Müslüman

olduğunun bir alameti ve Müslümanların bir şiarıdır. Peygamber efendimiz selâm

vermenin Müslümanların birbiri üzerinde olan hakları olduğunu şöyle

açıklamıştır. أَنَّ

أَبَا

هُرَيْرَةَ

رَضِي

اللَّهم

عَنْهم قَالَ

سَمِعْتُ

رَسُولَ

اللَّهِ

صَلَّى

اللَّهم

عَلَيْهِ

وَسَلَّمَ

يَقُولُ

حَقُّ

الْمُسْلِمِ

عَلَى

الْمُسْلِمِخَمْسٌ رَدُّالسَّلَامِوَعِيَادَةُالْمَرِيضِوَاتِّبَاعُالْجَنَائِزِ وَإِجَابَةُالدَّعْوَةِوَتَشْمِيتُالْعَاطِسلَهُمْيَوْمَيَوْنَهُسَلَامٌوَأَعَدَّلَهُمْأَجْرًاكَرِيمًا "Kendisine kavuştukları gün, Allâh'in onlara iltifatı, "selâm" dir. Allâh onlara çok değerli mükâfat hazırlamıştır." (Ahzâb, 33/44) سَلاَمٌعَلَيْكُمبِمَاصَبَرْتُمْفَنِعْمَعُقْبَىالدَّارِ (Melekler:)

"Sabrettiğinize karşılık size selâm olsun! Dünya yurdunun sonu (cennet) ne güzeldir! (derler)." (Ra'd. 13/24) Cennet, kin, nefret, şiddet ve adavet yeri değil, barış yurdudur. Orası imtihan yeri değil ödül yeridir. Böyle bir mekanda barış anlamını taşıyan bir kelime ile selâmlaşmanın o yere özgü farklı bir anlamı olması gerekir. Barış kavramının, görünen dünyayı aşan ve âhirete uzanan geniş bir tatbikat alanına sahip olduğunu ifade etmenin yanında cennete girmeye hak kazandıran güzel amellerin başında "barış"ın geldiği, bundan dolayı şükran vesilesi olarak cennette de aynı özelliğin devam ettirildiği düşünülebilir. Her ne olursa olsun İslâm Dininde "barış" sadece dünyada değil, her iki cihanda da lüzumludur. Yüce Allâh, cennete "Güvenlik ve Barış Yurdu" adını vermiş, cennetin barış yapılarak kazanılabileceğine imada bulunmuştur. Bunun yanında cennetin kendine özgü özellikleri itibariyle barış yurdu olarak nitelenmesi, dünyada barışın mahiyetini tanıtmak açısından da fevkalade önemi haiz bir ifadedir. Kur'an-ı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır:

وَاللّهُ
يَدْعُو
إِلَى دَارِ
السَّلاَمِ
وَيَهْدِي
مَن يَشَاء
إِلَى
صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ
13; "Allah kullarını barış yurduna çağırıyor ve O, dilediğini doğru yola iletir." (Yunus, 10/ 25)
لَهُمْ دَارُ
السَّلاَمِ
عِندَ
رَبِّهِمْ
وَهُوَ
وَلِيُّهُمْ
بِمَا
كَانُواْ
يَعْمَلُونَ
"Rableri katında onlara barış yurdu (cennet) vardır. Ve yapmakta oldukları (güzel) işler sebebiyle Allah onların dostudur." (En'âm, 6/127) Yüce Mevlâ cennete girecek olan kullarının barışı simgeleyen selâm sözüyle selâmlanarak karşılanacaklarını beyan buyurmaktadır: إِنَّ
الْمُتَّقِينَ فِي
جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ
ادْخُلُوهَا
بِسَلاَمٍ
آمِنِينَ "Takvâ sahipleri mutlaka cennetlerde ve pınar başlarında olacaklardır. 'Oraya emniyet ve selâmetle girin' (denilir, onlara)." (Hicr, 15/45,46)
ادْخُلُوهَا
بِسَلَامٍ

ذَلِكَ
يَوْمُ
الْخُلُودِ "Oraya selâmetle girin. İşte bu, ebedi yaşamanın başladığı gündür" (Kâf, 50/34)
وَسِيقَ
الَّذِينَ
اتَّقَوْا
رَبَّهُمْ
إِلَى
الْجَنَّةِ
زُمَرًا
حَتَّى إِذَا
جَاؤُوهَا
وَفُتِحَتْ
أَبْوَابُهَا وَقَالَ
لَهُمْ
خَزَنَتُهَا
سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ
طِبْتُمْ
فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ
 "Rablerine karşı gelmekten sakınanlar ise, bölük bölük cennete sevk edilir, oraya varıp da kapıları açıldığında bekçileri onlara: Selâm size! Tertemiz geldiniz. Artık ebedi kalmak üzere girin buraya, derler." (Zümer, 39/73) ا
لَّذِينَ
تَتَوَفَّاهُمُ
الْمَلآئِكَةُ طَيِّبِينَ
يَقُولُونَ
سَلامٌ
عَلَيْكُمُ
ادْخُلُواْ
الْجَنَّةَ
بِمَا
كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ
"(Onlar,) meleklerin, "Size selâm olsun. Yapmış olduğunuz (iyi) işlere karşılık cennete girin" diyerek tertemiz olarak canlarını aldıkları kimselerdir." (Nahl, 16/32) Yüce Allâh'ın kendilerinden razı ve memnun olduğu kimselere vereceği ödül, "Barış Yolu"nu göstermek olacaktır. Barış yolu ise insanı dünya ve âhirette mutlu edecek olan İslâm'dir. Böylece Cenabı Mevlâ, İslam’ın barış demek olduğuna işaret etmektedir. Bir ayet-i kerîmede Cenâb-ı Hak:
يَهْدِي بِهِ
اللّهُ مَنِ
اتَّبَعَ

رِضْوَانَهُ
سُبُلَ
السَّلاَمِ
وَيُخْرِجُهُم مِّنِ
الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ
بِإِذْنِهِ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَى
صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ "Rızasını arayanı Allah onunla barış yollarına götür ve onları iradesiyle karanlıklardan aydınlığa çıkarır, dosdoğru bir yola iletir.." (Mâide, 5/16) buyurur. Müslümanların barış anlayışı, barışı sadece inanan insanlarla sınırlı tutmak değil, aksine onu bütün insanlığa sunmaktır. Onlar, kendileriyle barışık olmayan insanlara, bilgisiz hatta inançsiz olanlarla bile barışık olduklarını ve kendilerine güvenebileceklerini söyleyen Yüce Allâh'ın "kulum" diyerek sahiplendiği insanlardır. Nitekim, Yüce Mevlâ şöyle buyurur:
وَعِبَادُ
الرَّحْمَنِ
الَّذِينَ
يَمْشُونَ
عَلَى
الْأَرْضِ
هَوْنًا
وَإِذَا
خَاطَبَهُمُ
الْجَاهِلُونَ قَالُوا
سَلَامًا "Rahman'ın (has) kulları onlardır ki, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında (incitmeksizin) "Selâm!" derler (geçerler)" (Furkan, 25/63) و
َإِذَا
سَمِعُوا
اللَّغْوَ
أَعْرَضُوا
عَنْهُ
وَقَالُوا
لَنَا
أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ
أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ
عَلَيْكُمْ
لَا
نَبْتَغِي

الْجَاهِلِينَ "Onlar, boş söz işittikleri zaman ondan yüz ¸evirirler ve: Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz size. Size selâm(barış) olsun. Biz kendini bilmezleri (arkadaş edinmek) istemeyiz, derler." (Kasas, 28/55)

وَقِيلِهِيَارَبِّإِنَّهَؤُلَاءقَوْمٌلَّايُؤْمِنُونَ. p;فَاصْفَحْعَنْهُمْوَقُلْسَلَامٌفَسَوْفَيَعْلَمُونَ. "(Resûlüllâh'in.) Yâ Rabbi! Bunlar, iman etmeyen bir kavimdir, demesine karşı Allah: Şimdilik sen onlardan yüz ¸evir ve size selâm olsun de. Yakında bilecekler! buyurdu." (Zuhrûf, 43/88, 89) Müslümanlar, kıldıkları her namazın sonunda "es-Selâmu Aleyküm ve rahmetullâh" derler. Orada olan ve olmayan; görünemeyen varlıkları selâmlayarak onlarla barışık olduklarını ilan ederler. Namaz ibadetinin bu şekilde bitirilmesi anlamlıdır. Kulun sırf Allâh ile münasebette bulunduğu ibadetini bitirirken diğer yaratıklarla münasebete ge¸eceği bir zamanda onları selâmlayarak işe başlaması, onun diğer yaratıklara karşı iyi niyetini ifade etmenin yanında barışa ne denli önem verdiğinin bir başka kanıtıdır. Aynı zamanda barışın, ibadet ederken yaşanan manevi duygularla yüklü olgun bir insanın ulaştığı bir hasıla olarak da değerlendirilmesi mümkündür. Çünkü barışı ger¸ek anlamda yaşamak, yüksek değerlerle beslenip olgunlaşmış olmakla yakıdan ilgilidir. Bütün bu ve benzeri ayet ve hadislerden ¸ıkacak olan netice özetlenecek olursa denilebilir ki İslâm'ın bulunduğu her yerde ve her gönülde barış vardır. Barış ger¸ek bir Müslüman'ın karakter ve şahsiyetinin simgesidir. Barış, İslâm Dinin kendisidir. Kâinâta bir göz attığımız zaman bütün varlıkların kendi yaratılış gayelerine yönelik ve bununla kayıtlı olarak bir fonksiyon icra ettiklerini görürüz. Bununla birlikte her varlık, kâinâтта var olana denge ve düzenin oluşması ve devam etmesi hususunda kendisine düşen görevi de yapar. Çünkü bu denge ve ahenk, tek bir varlığın veya birkaç¸ varlığın oluşturduğu ve devam ettirdiği bir olgu değil, aksine bütün varlıkların hep birlikte ortaya koyduğu, düzenli, öl¸ülü, disiplinli ve devamlı bir mesâinin sonucu bir olgudur. Bunu ger¸ekleştiren aynı gayeye yönelik işbirliği akıllara durgunluk verecek mahiyettedir. Zira bu birlik ve uyum olmasaydı doğadaki denge ve ahenk sağlanamayacak ve bu, bütün varlıkların sonu olacaktı. Nitekim, Yüce Mevlâ Kur'an-ı Kerîm'de :

قُل.ْأَرَأَيْتُمْإِنْأَصْبَحَمَاؤُكُمْ

غَوْرًا
فَمَن
يَأْتِيكُم
بِمَاء
مَّعِينٍ "De ki, suyunuz
çekilirse söyleyin bakalım, size kim bir akar su getirebilir?" (Mülk, 67/30)
buyurur. . Böylece bütün varlıklar bu ilâhî denge ve ahenge
muhtaç ve bunun temini için birbiriyle uyumlu bir şekilde işbirliği yapmak
zorundadırlar. Buna "Ekolojik Barış" demek mümkündür. Bu barışın ekolojik
denge ve düzenin sağlanması ve devamı için önemi ne ise bütün
yönleriyle insan yaşamının dengeli ve ahenkli olması ve devam etmesi için de
insanların kendileri ve dış dünya ile barışık olmasının önemi odur İslâm, barışın
temini ve devamı için önemli temel kurallar getirmiştir. Bunlardan bir kısmını
şöyle özetlemek mümkündür. 1-Hak ve Hukuka Riayet İslâm,
toplumda hak ve hukuka riayet edilmesini ister. İslâm dini ile tanışmış, Kur'an`la kucaklaşmış
bir Müslüman, haksızlık yapamaz ve herkesin hakkını gözetir. Barışın
sağlanması için karşılıklı olarak hak ve hukuka riayet etmek şarttır. Allâh’ın
Resûlü şöyle buyurur:
الْمُسْلِمُ
أَخُو
الْمُسْلِمِ
لَا
يَظْلِمُهُ
وَلَا
يُسْلِمُهُ
وَمَنْ كَانَ
فِي حَاجَةِ
أَخِيهِ
كَانَ
اللَّهُ فِي
حَاجَتِه . "Mümin müminin
kardeşidir. Ne ona zulüm eder, ne de onu zalimlere teslim eder. Kim kardeşinin
ihtiyacını karşılarsa Allâh da onun ihtiyacını karşılar" (Sahih-i Buhârî,
el-Mezâlim ve'l-Gadab, 3, III/98) 2-Adalet ve güzel muamele İnsanların hayatının
dengeli ve düzenli olabilmesi için aralarında eşitliğin sağlanması ve adaletin
gerçekleştirilmesi gerekir. Barışın sağlanması için bu hususun önemi
büyüktür. İnsanlara karşı farklı muamele yapmak, onlara eşit muamele etmemek,
aralarında adaleti sağlayamamak kin ve nefreti, şiddeti ve bir takım tepkileri beraberinde
getirir. Hele vicdanlara hiç hakim olunamaz. Böyle bir ortamda ise barıştan söz
etmek mümkün değildir. Adalet ve güzel muamele olmaksızın barışı sağlamak
zordur Oysa Cenâb-ı Allâh, adaletli olmayı ve güzel iş yapmayı emretmiştir.
إِنَّ اللّهَ
يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ
وَالإِحْسَا
06;ِ وَإِيتَاء
ذِي
الْقُرْبَى

وَيَنْهَى
عَنِ
الْفَحْشَاء
وَالْمُنكَر
16; وَالْبَغْيِ
يَعِظُكُمْ
لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُون
14; "Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık
ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt
veriyor" (Nahl, 16/90) . 3- Güzel ahlak İslâm, güzel ahlaktan
ibarettir. Bu ahlak, Kur'an ahlakıdır. İnsanın kemali ve dünyanın düzeni güzel
ahlak üzerine kurulmuştur. Barış ortamının oluşması ve yaşaması için güzel
ahlak büyük önemi haizdir. Yüce Allah, her türlü iyiliği emretmiş
bunun yanında kötülük yapmayı; küfrü, fıskı, isyanı, zulmü,
zorbaliğı ve her türlü bozgunculuğı yasaklamış ve bu tür bir eylem içinde
olanları lanetlemiştir. Kuran'ın getirdiğı güzel ahlakla yetişen bir Müslüman,
herkese İslâm'in öngördüğü sevgiyle yaklaşır; her türlü
fikre karşı saygılıdır; olaylar karşısında her zaman uzlaştırıcı, gerilimi azaltan, kucaklayıcı, itidalli
davranışlar sergiler. Hülasa barışa hizmet eder. . 5-İnanç ve düşününce
hürriyeti İnsanların fikir ve ifade özgürlüğünü güvence
altına alan İslâm, gerginliğe, anlaşmazlığa sebep olacak işler yapılmasını, insanların serbest
düşüncelerine karşı baskı kurulmasını yasaklamıştır. İnsanların bir dine inanmaya
zorlanması, İslâm'in özüne ters düşüer. Çünkü
İslâm, kişilerin özgür iradeleriyle inanmalarını ve ibadet etmelerini şart koşar.
Yalnız Allâh rızasını temin etmek için hür iradeyle inanmanın ve ibadet etmenin
değeri vardır. Hür iradeye dayalı olmayan inancın ve ibadetin kıymeti yoktur. Yüce
Allâh: لاَ
إِكْرَاهَ
فِي الدِّينِ
قَد
تَّبَيَّنَ
الر.ُّشْدُ
مِنَ
الْغَيِّ "Dinde zorlama yoktur. Doğru
yanlıştan kesin olarak ayrılmıştır." (Bakara, 2/256) ;
لَّسْتَ
عَلَيْهِم
بِمُصَيْطِر
13; "Onlara 'zor ve baskı' kullanacak değilsin." (Gâşiy 88/22) buyurur. 6-Hayat
Hakkına Saygılı Olmak ...مَن
قَتَلَ
نَفْسًا
بِغ.َيْرِ
نَفْسٍ أَوْ
فَسَادٍ فِي
الأَرْضِ
فَكَأَنَّمَ

75; قَتَلَ
النَّاسَ
جَمِيعًا
وَمَنْ
أَحْيَاهَا
فَكَأَنَّمَ
75; أَحْيَا
النَّاسَ
جَمِيعًا "...Kim bir nefsi, bir başka
nefse ya da yeryüzündeki bir fesada karşılık olmaksızın (haksız yere)
üldürürse, sanki bütün insanları üldürmüş gibi olur.
Kim de onu (üldürülmesine engel olarak) diriltirse, bütün insanları
diriltmiş gibi olur." (Mâide, 5/32) 7-Şefkatli Ve Merhametli olmak
ثُمَّ كَانَ
مِنَ
الَّذِينَ
آمَنُوا
وَتَوَاصَوْ
75; بِالصَّبْرِ
وَتَوَاصَوْ
75;
بِالْمَرْحَ
05;َةِ.
أُوْلَئِكَ
أَصْحَابُ
الْمَيْمَنَ
77;ِ. "Sonra iman eden, birbirlerine sabrı tavsiye eden, birbirlerine merhameti tavsiye
edenlerden olmaktır. İşte bunlar, sağdakilerdir." (Beled, 90/ 17-18) 8-Affedici olmak Allah affedici
olmayı emretmiştir. "Affedicilik" kavramı, İslâm dininin temel kaidelerinden birini oluşturur.
Gerçek anlamda Müslümanlara mahsus olan affedicilik, Kuran'ın emrettiği
doğrultuda uygulandığı zaman bütün dünyaya barış ve esenlik getirir. Kuran-ı
Kerim'de: خُذِ
الْعَفْوَ
وَأْمُرْ
بِالْعُرْفِ
وَأَعْرِضْ
عَنِ
الْجَاهِلِي
06;َ "(Resûlüm!) Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz
çevir." (A'raf, 7/199) buyrulur. Savaş Son Çaredir. Hz. Peygamber efendimiz Mekke
devrinde İslâm'a davet etmeye başlamasıyla birlikte çeşitli sıkıntı ve zorluklarla karşı
karşıya gelmişti. Onun davetini kabul edip İslâm'a giren ashâbı da sırf inançlarından
dolayı ciddi sıkıntılara maruz bırakılmışlardı. Bazılarına işkence edilmiş,
üldürülmüş; bir kısmı Habeşistan'a hicret etmek zorunda kalmıştı. Bu
insanlar, inançlarından dolayı kendilerine düşman olan müşriklerin yaptıkları eza
ve cefaya aynı şekilde karşılık vermek için Hz. Peygamber(s.a.v.)den izin istemişlerdir.
Ancak henüz Yüce Allâh tarafından savaşa izin verilmemiş olmasından dolayı bu
izni alamamışlardır. Müşrikler yaptıkları işkence, eza ve cefalarını Hz. Peygamber efendimizi

öldürmeye karar verecek kadar ileri götürdüler. Hz. Peygamber efendimiz, yine savaş yoluna baş vurmadı ve Medine'ye hicret etti. Müşrikler durmadılar. Etraftaki kabileleri kışkırtılar ve Hz. Peygamber efendimizin İslâm'a davetine engel olmak ve onu öldürmek hususunda birleştiler. Artık Yüce Mevla da savaşa izin verdi. Mekke devrinde dinlerini rahatça yaşamalarına izin verilmemiş onlar ağır işkencelere maruz bırakılmışlardır. İnançlarından dolayı vatanlarından çıkarılan ve canlarına kastedilen Müslümanların, barış yapma yollarını sonuna kadar aradıkları halde barış yapmaya muvaffak olamadıklarını, yurtlarını ve canlarını korumak için kendileri ile savaşan müşriklere karşı son çare olarak savaşmalarına izin verildiğini görüyoruz. Bu hususta Yüce Allâh şöyle buyuruyor: أُ ذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإ.ِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ . الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَن يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنصُرَنَّ اللَّهُ مَن

يَنصُرُهُ
إِنَّ
اللَّهَ
لَقَوِيٌّ
عَزِيز "Kendilerine savaş açılan
Müslümanlara zulme uğramaları sebebiyle cihad için izin verildi. Şüphe
yok ki,Allâh'ın onlara yardım etmeye gücü yeter. Onlar haksız yere, sırf 'Rabbimiz
Allâh'tır' demelerinden dolayı yurtlarından çıkarılmış kimselerdir. Eğer Allâh'ın,
insanların bir kısmını bir kısmıyla defetmesi olmasaydı, içlerinde Allâh'ın adı
çok anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescitler muhakkak yerle bir edilirdi.
Şüphesiz ki Allâh kendi dinine yardım edene mutlaka yardım eder. Şüphesiz ki
Allâh çok kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir." (Hac, 22/39,40) Bu ayetlerden
ve Hz. Peygamber'in uygulamalarından anlıyoruz ki İslâm'da izin verilen savaş(cihad)
savunma savaşıdır. Çünkü İslâm'da barış esastır, öldürmek bir
yana hiçbir canlının incitilmemesi İslâm'da genel prensiptir. Ayrıca inanç
hürriyeti vardır ve dinde zorlama da yoktur. İslâm dininde izin verilen savaştan maksat,
İslâm Dinini kabul etmeye zorlamak olmadığı gibi ülike coğrafyasını genişletmek,
ganimet elde etmek, başkalarının ekonomik değerlerine , gelir kaynaklarına el koymak ve
başkalarını üstünlük sağlamak gibi hususlar da değildir. Savaş’ın temel
amacı savunma ve dini tebliğ görevinin önündeki engelleri kaldırmaktır.
Savaşmak istemeyenlerle de savaşılmaz. Yüce Allâh şöyle buyurur:
وَقَاتِلُوا
18; فِي سَبِيلِ
اللّهِ
الَّذِينَ
يُقَاتِلُون
14;كُمْ وَلاَ
تَعْتَدُواْ
إِنَّ اللّهَ
لاَ يُحِبِّ
الْمُعْتَدِ
10;نَ.
وَاقْتُلُوه
15;مْ حَيْثُ
ثَقِفْتُمُو
07;ُمْ
وَأَخْرِجُو
07;ُم مِّنْ
حَيْثُ
أَخْرَجُوكُ
05;ْ
وَالْفِتْنَ
77;ُ أَشَدُّ
مِنَ
الْقَتْلِ
وَلاَ
تُقَاتِلُوه
15;مْ عِندَ

الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ
حَتَّى
يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ
فَإِن
قَاتَلُوكُمْ
فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ
جَزَاء
الْكَافِرِينَ. فَإِنِ
انتَهَوْاْ
فَإِنَّ
اللّهَ
غَفُورٌ ر
َّحِيمٌ. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ
تَكُونَ
فِتْنَةٌ
وَيَكُونَ
الدِّينُ
لِلّهِ
فَإِنِ
انتَهَواْ
فَلاَ
عُدْوَانَ
إِلاَّ عَلَى
الظَّالِمِينَ "Sizinle savaşanlara karşı Allah yolunda siz de savaşın. Ancak aşırı gitmeyin. Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez. Onları nerede yakalarsanız öldürün. Sizi çıkardıkları yerden (Mekke’den) siz de onları çıkarın. Zulüm ve baskı adam öldürümekten daha ağırdır. Yalnız, Mescid-i Haram yanında, onlar sizinle savaşmadıkça, siz de onlarla savaşmayın. Sizinle savaşırlarsa (siz de onlarla savaşın) onları öldürün. Kâfirlerin cezası böyedir. Eğer onlar (savaştan ve küfürden) vazgeçerlerse, (şunu iyi bilin ki) Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir. Hiçbir zulüm ve baskı kalmayınca ve din yalnız Allah’n oluncaya kadar onlarla savaşın. Onlar savaşmaya son verecek olurlarsa, artık düşmanlık yalnız zalimlere karşıdır." (Bakara, 2/190-193). Bu ayetlerde de, İslâm'da savaşın, savaşanlara karşı savaşmak, savaşmayanlarla savaşmamak, savaşılacaksa Allân yolunda yani insanlık adına savaşmak, savaşta aşırı gitmemek, karşı taraf savaşa son verir ve haksızlıktan vazgeçerse Müslümanların da savaşa son vermeleri ve düşmanlık etmemeleri gerektiği gibi çok önemli kayıtlara tabi olduğu açıkça ifade edilmektedir. Böylece İslâm dininin savaş değil barış dini olduğu anlatılmış olmaktadır. Müslüman, kendisiyle; çevresi ve bütün yaratıklarla barışık olan insandır. O, dinin emrettikleri şeyleri

